

El sentit comú de la turista francesa

LA MASSIFICACIÓ HA CONVERTIT MALLORCA EN UN ESCENARI INCÒMODE I RECALCITRANTMENT DESITJAT. UNA TURISTA FRANCESA PREN LA FRESCA EN UN POBLET DE L'ILLA I TÉ UNA PROPOSTA A FER

És un poble petit envoltat de terres d'un secà rigorós. Cert que hi ha algunes clapes d'hort que refresquen la mirada una temporadeta, per caure després en una desolació exsangüè: és quan la producció ja no presenta el seu millor aspecte i els fruits de segona flor s'abandonen al camp. D'aquestes clapes de verd, n'hi havia potser tres o quatre, fins ben entrats els seixanta. Les tècniques de perforació permeteren xuclar l'aigua molt més endins, de manera que l'hort experimentà un creixement saludable. L'abundància d'aigua dugué una frissosa exaltació al cor dels pagesos, que començaren a regar tot allò que tradicionalment s'havia cultivat a la seca –melons i síndries, tomàtiques de ramellet, etc.–, que causaren una sensible baixada de la qualitat dels productes. Per acabar-ho d'adobar, les explotacions sorgides a la remor de les aigües profundes foren lentament abandonades per una manca de rendibilitat derivada de l'entrada massiva dels mateixos productes arribats de la Península. Les que queden s'abandonen, com deia just ara, després de la primera flor.

El poble no arriba ni als mil habitants. Estem a vint minuts en cotxe d'unes immenses platges verges, però als que nasquérem quan el cotxe era un luxe aquesta distància ens sembla una exageració. Al poble, ens hi trobem discretament bé, mantenim el ritme de la nostra infantesa –aproximadament. De què viu la gent? De les pensions escasses, de la ramaderia a petita escala, d'allò que es cria al corral i d'algunes aportacions de membres de les famílies que fan feina en el turisme, obrers i petits empresaris.

De fa potser deu o dotze anys, en aquest poble tan aïllat comença a establir-s'hi gent treballadora procedent de Llatino-amèrica i del Magrib, sobretot,

GUILLEM FRONTERA

que contribuïren a mantenir una mica adesos uns camps que, altrament, oferien una imatge depriment d'abandó. I, quasi alhora, alguns estrangers adquiriren cases per passar-hi llargues temporades: pensionistes anglesos, sobretot, o gent venturera. D'aquí es va passar al lloguer temporal d'altres cases de camp o del poble, arreglades per a la nova funció –és a dir, piscina, bàsicament. La novetat d'aquests tres darrers anys ha estat el naixement d'una petita oferta hotelera, a llocs agradables i de dilatades perspectives del centre de Mallorca.

Devora ca meva –en una barriada de quatre cases amb entrada pel carrer i sortida a fora vila–, un veïnat ha afegit tres apartamentets a l'antiga casa familiar, una mica de jardí i la imprescindible

piscina. Els clients són, en general, parelles joves, algunes amb criatures, suïssos, francesos, alemanys..., gent tranquil·la –altrament, haurien anat a Magaluf– i sense males intencions, que es moren de ganes d'integrar-se a la vida de la petita barriada, quan ens veuen prenent la fresca o detecten el tràfec de menjars d'una casa a l'altra, de greixoneres amb tombet, coques de verdura, un plat de figures..., en fi, allò que ja era així fa més d'un segle. D'aquests visitants, alguns tenen més sort, més coratge o més gràcia, i, sí, acaben prenent la fresca amb els indígenes, i ens expliquen que no coneixen ningú dels seus països que conegui Mallorca així com ells, la Mallorca de la normalitat en un poblet de l'interior. Estan encantats i prometen tornar l'any que ve. I fins ara la majoria ha fet honor a la seva paraula.

I no hi ha cap problema entre ells i nosaltres, entre ells i el poble. Compren a les botigues d'aquí, van a la mateixa mar on anaven els nostres avantpassats en haver batut –a rentar les bísties, un alegre pretext per fer uns dies devora la mar... Hem fet amistat amb una gent de Bordeus –potser en aquesta relació hi ha hagut un interès extra per part meva, deduïble fàcilment–, que han viatjat arreu del món. L'altra nit parlàvem de tot i de res, i ella va confessar que, després d'haver travessat l'illa unes quantes vegades i haver renunciat a banyar-se a la majoria de platges, havia arribat a una conclusió: en un país no hi han d'anar més turistes dels que raonablement puguin ser atesos pels aborígens que ho desitgin.

No sé si he de comunicar aquest principi a les autoritats en la matèria: fa uns mesos que, es girin on es girin, es troben amb la massificació dels problemes. No se'ls veu feliços.

Escriptor, guionista i crític d'art